

**ΣΘΤΕ 204-ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ-
(ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018-2019)**
**Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Αναστασία Πρατικάκη, Ε.Δ.Ι.Π, Σχολή Θετικών και
Τεχνολογικών Επιστημών**
Τηλ: 2810 393206 E-mail: a.pratikaki@uoc.gr
<https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1191>

ΣΤΟΧΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

- Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Παιδαγωγικής επιστήμης
- Γνώση των σημαντικών σταθμών στην ιστορία της Παιδαγωγικής στην Ελλάδα και διεθνώς.
- Θεμελίωση της ταυτότητας των μελλοντικών εκπαιδευτικών και καλλιέργεια του παιδαγωγικού τρόπου σκέψης και δράσης
- Κατανόηση της σημασίας του κοινωνικό-πολιτισμικού πλαισίου για την εξέλιξη και ερμηνεία των σύγχρονων παιδαγωγικών ρευμάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

1α.Η Παιδαγωγική ως Επιστήμη:

- Ορισμός, ετυμολογία και αντικείμενο (έργο) της Παιδαγωγικής Επιστήμης
- Το ζήτημα της αυτονομίας της Παιδαγωγικής

1β Κλάδοι και κεντρικές κατευθύνσεις της Παιδαγωγικής επιστήμης :

- Η Θεωρητική Παιδαγωγική (Ιστορική, Συγκριτική, Συστηματική Παιδαγωγική)
- Η Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική (Προσχολική, Σχολική, Ειδική, Εκπαίδευση των Ενηλίκων)
- Η διεπιστημονική φύση της Παιδαγωγικής (Βιολογία, Ψυχολογία, Κοινωνιολογία)

2.Σταθμοί στην Παιδαγωγική σκέψη και πράξη (ιστορική αναδρομή).

- Η αγωγή και εκπαίδευση στον Αρχαιοελληνικό και Ρωμαϊκό κόσμο
- Η αγωγή και εκπαίδευση στο Χριστιανισμό
- Η αγωγή και εκπαίδευση στη Δυτική Ευρώπη το Μεσαίωνα (500 -1400 μ.Χ.)

3.Σταθμοί στην Παιδαγωγική σκέψη και πράξη.

- Η αγωγή και εκπαίδευση στην περίοδο της Αναγέννησης (1400-1600 μ.Χ.)
- Η αγωγή και εκπαίδευση την εποχή του Μπαρόκ (1600-1750).
- Η αγωγή και η εκπαίδευση την εποχή του Διαφωτισμού (18ος αι).

4. Σταθμοί στην Παιδαγωγική σκέψη και πράξη.

- Η αγωγή και η εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της Βιομηχανικής επανάστασης (19^{ος})
- Η γένεση των εκπαιδευτικών συστημάτων και οι κυριότεροι θεμελιωτές της Παιδαγωγικής Επιστήμης (Humboldt, Pestalozzi, Fröebel, Herbart)

5. Παιδαγωγικά κινήματα του 20^{ου} αιώνα:

- Η Νέα Αγωγή στον αντίποδα της Αυταρχικής Αγωγής
- Σύγχρονοι Παιδαγωγοί στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α (Claparète, Montessori, Decroly).

6. Προβολή της γαλλικής ταινίας του 1949 «**L'École buissonnière**» («Το σκασιαρχείο») ως σημείο αναφοράς και σχολιασμού των παιδαγωγικών απόψεων του C. Freinet, συγκριτικά με άλλους σύγχρονους του παιδαγωγούς.

7. Παιδαγωγικά κινήματα του 20ου αιώνα:

- Σύγχρονοι Παιδαγωγοί στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α (Cousinet, Kerschensteiner, Neil).
- Νέα παιδαγωγικά συστήματα: Το σχολείο του Αμβούργου, Το ελεύθερο σχολείο του A.S.Neil, Τα ελεύθερα σχολεία του Waldroff
- Η εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης και πράξης στην Ελλάδα.

8.Εννοιολογικός προσδιορισμός παιδαγωγικών εννοιών

- Αγωγή, μόρφωση, παιδεία, μάθηση, διδασκαλία εκπαίδευση.
- Σκοποί και ιδεώδη της αγωγής (ατομικό, κοινωνικό, ανθρωπιστικό, θρησκευτικό)

9. Μέθοδοι και μέσα αγωγής:

- Μορφωτικά αγαθά (Διδακτικός υλισμός, Διδακτικός ειδολογισμός, Αναλυτικό Πρόγραμμα, Παραπρόγραμμα)
- Η μεθοδολογία στην αγωγή και τη διδασκαλία
- Μέσα αγωγής και διδασκαλίας

10. Παιδαγωγικό ζεύγος: Μαθητής –Εκπαιδευτικός

- Ο έφηβος μαθητής και ο ρόλος του στο σχολείο
- Το έργο και η προσωπικότητα του εκπαιδευτικού
- Η διαπροσωπική επικοινωνία στη σχολική τάξη

11. Φορείς αγωγής και σύγχρονοι παιδαγωγικοί προσανατολισμοί

- Οικογένεια
- Σχολείο
- Εκκλησία

12. Μεθοδολογικά εργαλεία Παιδαγωγικής επιστήμης

- Παρατήρηση
- Πείραμα
- Ερωτηματολόγιο
- Συνέντευξη

13. Σύγχρονα παιδαγωγικά προβλήματα

- Σχολικός εκφοβισμός
- Εκπαίδευση και κοινωνικός αποκλεισμός
- Πολυπολιτισμική αγωγή και εκπαίδευση
- Ελεύθερος χρόνος και αγωγή (μέσα ψυχαγωγίας, ΜΜΕ, διαδίκτυο)

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα πραγματοποιηθεί:

- ✓ μία **πρόοδος** στην ύλη των 7 πρώτων διαλέξεων, που θα συνεισφέρει στο 40% του τελικού βαθμού,
- ✓ **Τελική εξέταση** στην ύλη των υπόλοιπων διαλέξεων, που θα συνεισφέρει στο 60% του τελικού βαθμού
- ✓ **Προαιρετική** συμμετοχή σε ομαδική **γραπτή εργασία-παρουσίαση** ενός σύγχρονου παιδαγωγικού προβλήματος (μετά από συνεννόησης με την καθηγήτρια), που θα συνεισφέρει στο 20% του τελικού βαθμού.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ:

1.Κογκούλης, Ι (2016).*Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*, εκδόσεις :Κυριακίδη, κωδικός Εύδοξος:59396252

2.Μετοχιανάκης, Η (2013). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*, εκδόσεις:Ν.Σανιδάς
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 68403847

Σημ.:Το μάθημα θα πραγματοποιείται σε δύο δίωρες διδασκαλίες εβδομαδιαίως